

Ola Hendar
010-473 53 81
Greger Bååth
010-473 60 35

Till
Justitiedepartementet

Yttrande över delbetänkandet Hur står det till med den personliga integriteten? SOU 2016:41

Regeringen tillsatte 2014 en parlamentarisk kommitté att utreda risker för intrång i den personliga integriteten vid användning av informationsteknik. I delbetänkandet redovisas en översiktlig beskrivning av faktiska och potentiella integritetsrisker.

Specialpedagogiska skolmyndigheten anser övergripande att delbetänkandet på ett bra och tydligt sätt har redogjort för de integritetsrisker som kan finnas i de olika företeelser och verksamheter som utretts.

Specialpedagogiska skolmyndigheten lämnar nedan synpunkter på vissa utvalda avsnitt. Specialpedagogiska skolmyndigheten vill understryka att nuvarande regler skapar en skillnad mellan specialskolan och grundskolan då specialskolan har att förhålla sig till att flertalet uppgifter i verksamheten är uppgifter om hälsa och således känsliga. I synnerhet gäller detta vid användningen av digitala lärplattformar och digitala läromedel. Konsekvensen av dessa skillnader riskerar att bli att skolan inte blir likvärdig

Kapitel 7 Skolan. Kommitténs bedömning
Specialpedagogiska skolmyndigheten delar utredningens bedömning med kommentar.

Specialpedagogiska skolmyndigheten vill nämna att myndighetens behandlingar i utbildningsverksamheten i specialskolan i de flesta fall inte torde gå att grunda på det som enligt 10 § PuL är ”arbetsuppgift av allmänt intresse”. Detta eftersom uppgifter om elever i specialskolan sannolikt är känsliga enligt 13 § PUL då det krävs att en elev har en funktionsnedsättning för att tillhöra skolans målgrupp, se 7 kap. 6 § skollagen. Blotta uppgiften att en elev går på en specialskola är en känslig personuppgift (uppgift om hälsa). Detsamma kan även gälla för vissa andra skolor respektive skolformer där elevernas målgruppsstillhörighet i sig kan utgöra en känslig personuppgift, t.ex. grundsärskolan (se 7 kap. 5 § skollagen). Specialskolan grundar istället sina behandlingar på samtycke enligt 15§ alternativt

att behandlingarna är nödvändiga för att säkerställa rättsliga anspråk enligt 16 § c. I detta avseende elevernas rätt till utbildning.

Att uppgifter om specialskolans elever torde kategoriseras som känsliga bidrar till en generell riskökning över relevanta områden som behandlas i delbetänkandet. Vidare kan det få konsekvenser för specialskolans möjligheter att ge en likvärdig utbildning då det riskerar att begränsa möjligheterna att behandla personuppgifter för ändamål som grundskolan har möjlighet till. Detta gäller speciellt i förhållande till ny teknik inom utbildningsområdet så som digitala lärplattformar och digitala läromedel.

När det gäller användningen av digitala lärplattformar och digitala läromedel i specialskolan så måste specialskolan beakta att det är känsliga personuppgifter som behandlas utifrån att blotta uppgiften att en elev går på specialskolan är en känslig personuppgift. Det är därmed en skillnad mellan grundskolan och i det här fallet specialskolan. Uppgifter och information kring elever med funktionsnedsättning kan hanteras i lärplattformar och digitala läromedel inom grundskolan så länge det av uppgifterna inte särskilt framgår att eleven har en funktionsnedsättning. Men samma plattform respektive läromedel i specialskolan innebär oklarheter om vilket utrymme som finns att utföra skolans vardagliga aktiviteter utan att samtycke inhämtas. Det kan inte vara lagstiftarens avsikt att uppgifter om samma elev ska hanteras olika beroende på skolform.

Digitala läromedel innebär sannolikt när de specifikt riktar sig till elever med funktionsnedsättning, att känsliga personuppgifter hanteras oavsett skolform. Samtycke torde därmed även i det fallet utgöra grunden för datahantering. Detta anser Specialpedagogiska skolmyndigheten vara en brist, särskilt med tanke på att elever med olika funktionsnedsättningar ofta har ett ännu större behov av- och stöd av digitala läromedel i undervisning än vad elever utan funktionsnedsättningar har. Det får enligt myndighetens mening direkta konsekvenser för möjligheten till en likvärdig utbildning eftersom mängden samtycken som ska administreras utgör ett praktiskt hinder i undervisningen i takt med att skolan digitaliseras allt mer.

Kap 24 Förslag om ökad information till regering och riksdag.

Specialpedagogiska skolmyndigheten tillstyrker förslaget.

Sakkunniga i detta ärende har Tora Nissen och Anni Viktorsson varit.

För Specialpedagogiska skolmyndigheten

Greger Bååth
Generaldirektör